

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

Osnovna raven
MATEMATIKA
Izpitsna pola 2

- A) Kratke naloge
B) Krajše strukturirane naloge

Sobota, 4. junij 2022 / 90 minut (30 + 60)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik, radirko,
geometrijsko orodje (šestilo in ravnilo, lahko tudi trikotnik)
in računalo.

Priloga s formulami in konceptna lista so na perforiranih listih, ki jih kandidat pazljivo iztrga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitsna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 30 minut, za reševanje dela B pa 60 minut.

Izpitsna pola vsebuje 8 kratkih nalog v delu A in 6 krajših strukturiranih nalog v delu B. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 60, od tega 20 v delu A in 40 v delu B. Za posamezno nalogu je število točk navedeno v izpitni poli. Pri reševanju si lahko pomagate s standardno zbirko zahtevnejših formul na strani 3.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.

Rišete lahko tudi s svinčnikom. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Strani 13 in 20 sta rezervni; uporabite ju le, če vam zmanjka prostora. Jasno označite, katere naloge ste reševali na teh straneh. Osnutki rešitev, ki jih lahko naredite na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Pri reševanju nalog mora biti jasno in korektno predstavljena pot do rezultata z vsemi vmesnimi računi in sklepi. Če ste nalogo reševali na več načinov, jasno označite, katero rešitev naj ocenjevalec oceni.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 20 strani, od tega 1 prazno in 2 rezervni.

M 2 2 1 4 0 1 1 2 0 2

Formule

(Vsota in razlika kubov) Za poljubna $a, b \in \mathbb{R}$ velja $a^3 \pm b^3 = (a \pm b)(a^2 \mp ab + b^2)$.

(Evklidov in višinski izrek) Pravokotni trikotnik ima kateti a in b ter hipotenuzo c . Višina na hipotenuzo je v_c , pravokotna projekcija katete a na hipotenuzo je a_1 , pravokotna projekcija katete b na hipotenuzo pa b_1 . Tedaj velja $a^2 = ca_1$, $b^2 = cb_1$, $v_c^2 = a_1 b_1$.

(Polmera trikotniku včrtanega in očrtanega kroga) Trikotnik ima stranice a, b in c , polovica obsega je $s = \frac{a+b+c}{2}$, ploščina je S , polmer danemu trikotniku včrtanega kroga je r in polmer danemu trikotniku očrtanega kroga je R . Tedaj je $r = \frac{S}{s}$ in $R = \frac{abc}{4S}$.

(Heronova formula) Trikotnik ima stranice a, b in c , polovica obsega je $s = \frac{a+b+c}{2}$. Tedaj je njegova ploščina $S = \sqrt{s(s-a)(s-b)(s-c)}$.

(Ploščina trikotnika) Naj bodo $A(x_1, y_1), B(x_2, y_2)$ in $C(x_3, y_3)$ točke v ravnini. Ploščina trikotnika z oglišči A, B in C je $S = \frac{1}{2} |(x_2 - x_1)(y_3 - y_1) - (x_3 - x_1)(y_2 - y_1)|$.

(Krogla) Površina in prostornina krogle s polmerom r sta $P = 4\pi r^2, V = \frac{4\pi r^3}{3}$.

(Adicijski izreki) Za poljubna $x, y \in \mathbb{R}$ velja

$$\sin(x \pm y) = \sin x \cos y \pm \cos x \sin y, \quad \cos(x \pm y) = \cos x \cos y \mp \sin x \sin y.$$

Za poljubna $x, y \in \mathbb{R} \setminus \left\{\frac{\pi}{2} + \pi \cdot k; k \in \mathbb{Z}\right\}$, za katera je $x+y \neq \frac{\pi}{2} + \pi \cdot k$ za poljuben $k \in \mathbb{Z}$ in

$$\tan x \tan y \neq -1, \text{ velja } \tan(x \pm y) = \frac{\tan x \pm \tan y}{1 \mp \tan x \tan y}.$$

(Kotne funkcije polovičnih kotov)

$$\text{Za poljuben } x \in \mathbb{R} \text{ velja } \sin^2 \frac{x}{2} = \frac{1 - \cos x}{2}, \quad \cos^2 \frac{x}{2} = \frac{1 + \cos x}{2}.$$

$$\text{Za poljuben } x \in \mathbb{R} \setminus \{\pi + \pi \cdot 2k; k \in \mathbb{Z}\} \text{ velja } \tan \frac{x}{2} = \frac{\sin x}{1 + \cos x}.$$

(Elipsa) Elipsa v ravnini ima polosi a in b ($a > b$), njena linearna ekscentričnost je e , njena

$$\text{numerična ekscentričnost je } \varepsilon. \text{ Tedaj velja } e^2 = a^2 - b^2, \quad \varepsilon = \frac{e}{a}.$$

(Hiperbola) Hiperbola v ravnini ima realno polos a in imaginarno polos b , njena linearna

$$\text{ekscentričnost je } e, \text{ njena numerična ekscentričnost je } \varepsilon. \text{ Tedaj velja } e^2 = a^2 + b^2, \quad \varepsilon = \frac{e}{a}.$$

(Parabola) Parabola v ravnini z enačbo $y^2 = 2px$ ima gorišče v $G\left(\frac{p}{2}, 0\right)$, enačba premice vodnice

$$\text{dane parbole pa je } x = -\frac{p}{2}.$$

(Aritmetično zaporedje) Vsota prvih n členov aritmetičnega zaporedja (a_n) je $S_n = \frac{n}{2}(a_1 + a_n)$.

(Geometrijsko zaporedje) Vsota prvih n členov geometrijskega zaporedja (a_n) s kvocientom $q \in \mathbb{R}$

$$\text{je } S_n = \frac{a_1(q^n - 1)}{q - 1}, \text{ če je } q \neq 1, \text{ in } S_n = na_1, \text{ če je } q = 1.$$

$$\text{(Limiti)} \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n = e \quad \text{in} \quad \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1.$$

Prazna stran

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

7/20

Konceptni list

Konceptni list

A) KRATKE NALOGE

1. Dani sta množici $A = \{a, b, c\}$ in $B = \{b, d, e, f\}$. Z naštevanjem elementov zapišite množice

$$A \cup B =$$

$$A \cap B =$$

$$A \setminus B =$$

(3 točke)

2. Spodaj so zapisani členi aritmetičnega zaporedja. V prazna okvirčka zapišite manjkajoči člen in diferenco d zaporedja.

$$5, 8, 11, \boxed{} \dots \quad d = \boxed{}$$

(2 točki)

3. Povprečna višina prve peterke košarkarske ekipe je 190 cm. Koliko je visok center, če sta krilna igralca visoka 190 cm, branilca pa 185 cm in 180 cm?

(2 točki)

4. Po pocenitvi za 20 % stane izdelek 11,20 EUR. Kolikšna je bila cena pred pocenitvijo?

(2 točki)

5. Izračunajte kot α med premicama z enačbama $y = 3x + 2$ in $y = -x + 2021$.

(3 točke)

6. Zapišite enačbi asymptot hiperbole z enačbo $\frac{x^2}{16} - \frac{y^2}{9} = 1$.

(2 točki)

7. Dolžine stranic trikotnika ABC merijo 12,5 cm, 6 cm in 7,5 cm. Dolžina najdaljše stranice podobnega trikotnika $A'B'C'$ meri 30 cm. Izračunajte obseg trikotnika $A'B'C'$.

(3 točke)

8. Naj bo f integrabilna funkcija in naj bo $\int_0^1 f(x) dx = 2$ in $\int_0^{10} f(x) dx = 9$. Izračunajte integrala $\int_0^1 (2 \cdot f(x)) dx$ in $\int_1^{10} f(x) dx$.

(3 točke)

13/20

Rezervna stran

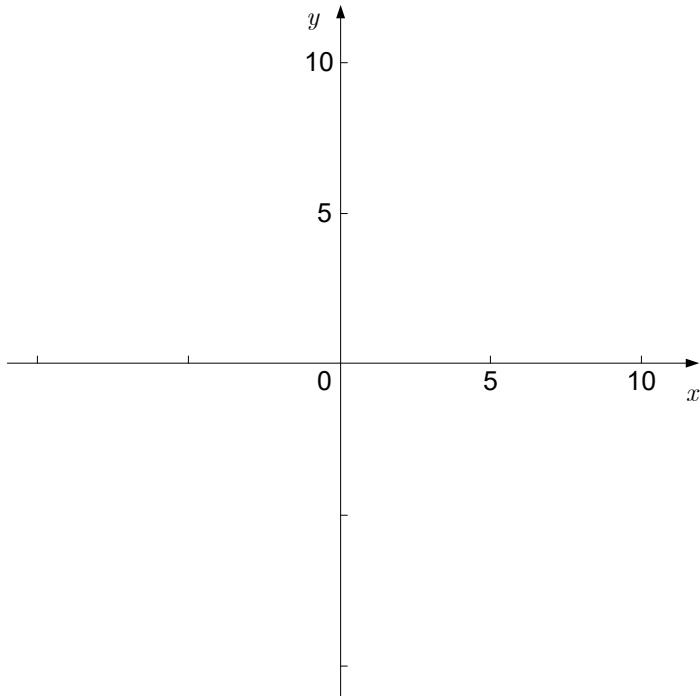
V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

OBRNITE LIST.

B) KRAJŠE STRUKTURIRANE NALOGE

1. V danem koordinatnem sistemu označite točki $A(0, 5)$ in $B(10, 0)$ ter skozi njiju narišite premico. Napišite enačbo te premice in izračunajte kot $\angle ABO$ (O je izhodišče koordinatnega sistema). Rezultat zaokrožite na kotne minute.

(6 točk)

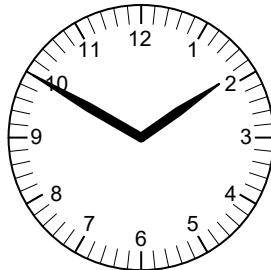

2. Dan je trikotnik ABC s podatki $\alpha = 30^\circ$, $\beta = 50^\circ$ in $a = 7$ cm. Na milimeter natančno izračunajte dolžino stranice b . Nato izračunajte še ploščino trikotnika na cm^2 natančno.

(7 točk)

3. Ura ima minutni kazalec, dolg 9 cm, in urni kazalec, dolg 6 cm. Zapišite odgovore na spodnja tri vprašanja.

Vprašanje	Odgovor
Kolikšno pot naredi konica minutnega kazalca v eni uri?	
Kolikšno pot naredi konica urnega kazalca v eni uri?	
Kolikšen kot (manjši od 180°) oklepata kazalca ob 13. uri 50 minut? Odgovor utemeljite.	

(7 točk)

4. Dani so vektorji $\vec{a} = (2, -1, 3)$, $\vec{b} = (-1, 2, 4)$ in $\vec{c} = \left(-1, \frac{1}{2}, -\frac{3}{2}\right)$.

Izračunajte vektorja $\vec{d} = \vec{a} - 3\vec{b}$ in $\vec{e} = \vec{a} + 2\vec{c}$.

Ali sta vektorja \vec{a} in \vec{b} pravokotna?

Ali sta vektorja \vec{a} in \vec{c} vzporedna?

Ali tvorijo vektorji \vec{a} , \vec{b} in \vec{c} bazo prostora?

Vse tri odgovore utemeljite.

(5 točk)

$$5. \text{ Rešite enačbo } \sin^2 x - \sin x = \cos^2 x.$$

(7 točk)

6. V geometrijskem zaporedju je tretji člen enak 40, šesti pa 320.

Ali je število 81900 člen danega zaporedja? Odgovor utemeljite.

Koliko začetnih členov tega zaporedja moramo sešteti, da dobimo vsoto 20470?

(8 točk)

Rezervna stran

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.